

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.182/2017/16.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2018. év január hó 18. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A testi sértés büntette és más bűncselekmények miatt I.r. vádlott és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 25.B.931/2016/56. számú ítéletét I.r., II.r. és III.r. vádlott tekintetében megváltoztatja.

Az I.r. vádlott a terhére rótt testi sértés büntetettét társtettesként követte el.

A II.r. vádlott terhére megállapított bűncselekményeket egységesen társtettesként elkövetett testi sértés büntettének /Btk. 164. § (1) bekezdés, (8) bekezdés I. fordulata/ minősíti.

A III.r. vádlott esetében a bűnsegédként elkövetett garázdaság vétségében a bűnösség megállapítását mellőzi.

A II.r. vádlott és a III.r. vádlott esetében mellőzi a büntetés halmazati jellegére utalást.

A III.r. vádlott szabadságvesztés büntetését 6 (hat) hónapra enyhíti, a végrehajtás próbaidejét 1 (egy) évre mérsékli.

Az I.r. vádlott és a II.r. vádlott előzetes letartóztatásának befejező napja helyesen 2015. év szeptember hó 30. napja, a lakhelyelhagyási tilalom kezdete 2015. év október hó 1. napja, a III.r. vádlott előzetes letartóztatásának befejező napja helyesen 2014. év november hó 28. napja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét I.r., II.r. és III.r. vádlottal szemben helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült 16.320,- forint (tizenhatezer-háromszázhusz) forint bűnügyi költséget II.r. vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2017. év május hó 24. napján kihirdetett 25.B.931/2016/56. számú ítéletében az I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8)

bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés büntetében, ezért öt 5 év szabadságvesztésre, valamint mellékbüntetésül 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg és megállapította, hogy az I.r. vádlott a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. Az I.r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendelte.

II.r. vádlott bűnösségét a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő garázdaság vétségében, valamint a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő segítségnyújtás elmulasztásának vétségében állapította meg, ezért öt - mint többszörös visszaesőt - halmazati büntetésül 3 év szabadságvesztésre, valamint mellékbüntetésül 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg és megállapította, hogy a II.r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható. A II.r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendelte, továbbá elrendelte a Pesti Központi Kerületi Bíróság 30.B.X.34215/2010/13. számú ítéletével kiszabott 1 év 6 hónap börtönbüntetés és a Pesti Központi Kerületi Bíróság 10.Fk.29612/2009/30. számú ítéletével kiszabott 5 hónap fiatakorúak fogháza büntetés végrehajtását.

III.r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő bűnsegédként elkövetett garázdaság vétségében, valamint a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző segítségnyújtás elmulasztásának vétségében, ezért öt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap szabadságvesztésre ítélte, melynek végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fogházban határozta meg és megállapította, hogy a III.r. vádlott a szabadságvesztés utólagos végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. A III.r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe ugyancsak beszámítani rendelte.

Rendelkezett továbbá az eljárás során lefoglalt bűnjelről és a bűnügyi költség viseléséről.

A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész mindhárom vádlott terhére, téves jogi minősítés miatt, súlyosítás érdekében, az I.r. és II.r. vádlott esetében hosszabb tartamú szabadságvesztés, a III.r. vádlott tekintetében végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása végett, míg az I.r. és III.r. vádlott és védőjük az irány megjelölése nélkül, továbbá a II.r. vádlott és védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.438/2017/1. számú átiratában a vádlottak terhére bejelentett ügyészi fellebbezést az eltérő jogi minősítés tekintetében nem tartotta fenn, kizárólag a büntetések súlyosítása érdekében, míg a bejelentett vádlotti és védői fellebbezéseket alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság maradéktalanul és teljes körűen eleget tett ügyfelderítési és indokolási kötelezettségének, és a beszerzett bizonyítékokból helytálló következtetések alapján állapította meg a tényállást, azonban annak kiegészítése szükséges a személyi rész vonatkozásában, mivel az előéleti adatokból hiányoznak azok a tények, amelyekből a bünteteskiszabás során súlyosító körülményként figyelembe vett megállapítások következnek.

Érvelése szerint az elsőfokú bíróság I.r. vádlott esetében ugyan helytállóan tárta fel a büntetiskiszabási körülményeket, azonban nem megfelelően értékelte azt a tényt, hogy nevezett vádlott javára egyetlen enyhítő körülmény sem hozható fel. Ezzel szemben nyomatékos súlyosítóként kérte értékelni a többszörösen büntetett előéletét, továbbá a szintén testi sértés bűncselekmény miatt indult büntetőeljárás hatálya alatti elkövetést. A vádhatóság szerint mindez a középértéket lényegesen meghaladó szabadságvesztés büntetés kiszabását indokolja.

II.r. vádlott vonatkozásában kiemelte, hogy a többszörösen büntetett előéletéből, ezzel összefüggésben többszörös visszaesői minőségéből, valamint abból a tényből, hogy két felfüggesztett szabadságvesztés hatálya sem tartotta vissza újabb bűncselekmény elkövetésétől, a törvényszék helytállóan következtetett a társadalomra való fokozottabb veszélyességére. Mindezen körülmények alapján a halmazati büntetés maximumához közeli szabadságvesztés kiszabását indítványozta.

Végezetül III.r. vádlott tekintetében arra hivatkozott, hogy az előélete szinte súlytalan enyhítő körülmény, mivel a cselekmény elkövetésekor másik büntetőeljárás hatálya alatt állt.

Valamennyi vádlott esetében további súlyosító körülményként kérte értékelni az ittas állapotban, éjszaka történt elkövetést, valamint a II.r. vádlott vonatkozásában azt is, hogy italozást követően vezette a tényállásban említett személyautót, amely a többi vádlotthoz hasonlóan nála is a büntetés felemelését teszi szükségessé.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítélet megváltoztatását, mindhárom vádlott esetében a szabadságvesztés büntetés súlyosítását, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Az I.r. és III.r. vádlott védője a nyilvános ülésen a bejelentett fellebbezés irányát elsődlegesen felmentésben, másodlagosan enyhítésben jelölte meg. A felmentésre irányuló indítvány vonatkozásában kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet iratellenesen hivatkozik arra, hogy a sértett mindvégig azonosan adta elő a történeteket, mivel először még úgy nyilatkozott, hogy mind a három vádlott megtámadta, majd később már csak két személyben jelölte meg bántalmazóit, továbbá a szakértőnek és a nyomozóknak is eltérően adta elő a történeteket. Kérte figyelembe venni, hogy a sértett az események időpontjában erősen ittas állapotban volt és nagy valószínűséggel kábítószer hatása alatt is állt.

A III.r. vádlott esetében külön kiemelte, hogy kétséget kizáróan nem bizonyítható bűnössége, mivel azért is kiszállhatott a gépkocsiból, hogy komolyabb verekedés ne alakuljon ki, amit az is alátámaszt, hogy III.r. vádlott volt az a személy, aki szétválasztotta a II.r. vádlottat és a sértettet.

Végezetül az enyhítésre vonatkozó másodlagos indítvány körében előadta, hogy az enyhítő körülményekre tekintettel indokolt lenne az I.r. és III.r. vádlott szabadságvesztés büntetésének mérséklése.

A II.r. vádlott védője a nyilvános ülésen a büntetőüggyel kapcsolatban azt hangsúlyozta, hogy a vádlottak és a sértett minden egyes kihallgatáskor különböző vallomást tettek, így külön is utalt arra, hogy a sértett a törvényszéken már egészen másképp adta elő a történeteket, mint korábban. Álláspontja szerint a II.r. vádlott volt az egyetlen résztvevője az eljárásnak, aki következetes vallomást tett, és akinek a szerepét az elsőfokú bíróság helytállóan tisztázta, azonban meglátása szerint védenec alappal tartotta soknak az általa elkövetett bűncselekményért kiszabott

szabadságvesztés tartamát, ezért indítványozta a büntetés enyhítését, egyben kérte, hogy az ítélőtábla ne adjon helyt az ügyészség súlyosításra irányuló indítványának.

III.r. vádlott a nyilvános ülésen nem kívánt az utolsó szó jogán felszólalni.

Az ellentétes irányú fellebbezések egyike sem alapos, azonban a Fővárosi Főügyészség téves jogi minősítésre hivatkozása alapos.

A Fővárosi Ítélőtábla a perorvoslatok alapján eljárva a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel a Fővárosi Törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, a bizonyítást teljes körűen lefolytatta, a vádlottakat és a tanúkat - a sértettet, 1., 2., 3., 4., 5. és 6. számú tanúkat -, valamint az igazságügyi orvosszakértőket - az 1. és 2. sz. - meghallgatta, az okiratokat - nyomozati vallomásokat, szembesítések jegyzőkönyveit, rendőri jelentéseket, orvosi dokumentációt, igazságügyi orvosszakértői véleményeket, fotó-videotechnikai szakértői véleményt - ismertette, illetve a rendelkezésre álló videofelvételt és az abból kimentett fényképeket is a bizonyítás anyagává tette. A beszerzett bizonyítékokat a Be. 78. § (3) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, a mérlegelési tevékenységéről és annak eredményéről a szükségést jóval meghaladó mértékben számot adott.

Az elsőfokú bíróság teljes körűen megvizsgálta a bizonyítékokat és azokat értékelési körébe vonta, majd a Be. 258. § (3) bekezdés d) pontjában előírtaknak megfelelően mindenre kiterjedően megindokolta, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el, indokolási kötelezettségének a legapróbb részletek vonatkozásában is eleget tett.

Az elsőfokú bíróság ítélete 6. és 7. oldalán a videofelvétel, valamint a vádlottak vallomásaiból megállapítható azonos tartalmi elemek alapján helytállóan állapította meg a bűncselekmény előzményét, a vádlottak által használt gépkocsi rendszámát és típusát, a gépjárművel történt megérkezést, a személyautó különböző üléseiről - időben eltérő - kiszállás tényét, a sértett után futást, utolérésének sorrendjét, továbbá a sértett sérülései keletkezésének módját, miközben mindhárom vádlott a helyszínen tartózkodott.

Ezt követően logikus és ésszerű indokát adta annak, hogy a vádlottak közül az I.r. vádlott volt az a személy, aki a sértettet egy nagy pengehosszúságú és éllel bíró, az eljárás során ismeretlenül maradt eszközzel több helyen is megvágta. E tárgykörben részletesen és a logika szabályainak megfelelően tért ki arra, hogy a vádlottaknak és a sértettnek mely vallomását fogadta el, továbbá annak is alapos indokát adta, hogy az 5. számú tanú vallomására figyelemmel milyen okra volt visszavezethető a sértettnek az eljárás későbbi szakaszában az I.r. vádlottat mentő nyilatkozatai, amelyek nemcsak saját korábbi vallomásaival, de a II.r. vádlott kijelentésével és a térfigyelő kamera által rögzített videofelvétel tartalmával is ellentétben álltak.

Mérlegelő tevékenysége során tehát alapos és minden részletre kiterjedő indokát adta annak, hogy a tanúvallomások, a sértetti nyilatkozatok, a vádlottak vallomásainak egyes részletei, továbbá a kamerafelvétel képei miként voltak egymásba illeszthetők, és mindezzel összefüggésben azt is kellő részletességgel fejtette ki, hogy a tényállásban rögzített vádlotti cselekvéseket mely bizonyítékokra alapította.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelése során logikai hibát nem vétett és az I.r. és III.r. vádlott védőjének álláspontjával ellentétben a beszerzett bizonyítékokból iratellenes, vagy az adott bizonyíték kereteit meghaladó következtetéseket sem vont le, mérlegelési tevékenysége a másodfokú bíróság számára minden elemében meggyőző volt, így a védőnek az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét támadó, egyben bizonyítottság hiányában felmentést célzó fellebbezése a bizonyítékok felülmérlegelésének törvényi tilalma folytán eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság nagyobb részt helyes tényállást állapított meg, azonban az elsőfokú ítélet kirívó hiányossága, hogy a vádlottak személyi részében az előéleti adatokat egyáltalán nem tüntette fel, illetve a II.r. vádlott esetében csak egy részét, és azokból is több adatot mellőzve, ezért a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az iratok tartalma alapján a vádlottak személyi részét az alábbiak szerint egészíti ki, illetve pontosítja.

Az I.r. vádlott korábbi büntetései:

- A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2008. április 17. napján jogerős 4.B.80075/2007/40. számú ítéletével - a 14.Fk.30823/2006/5. számú határozatában alkalmazott próbára bocsátás megszüntetése mellett - a 2006. október 10. napján bűnsegédként elkövetett 2 rendbeli rablás büntette miatt 1 év 6 hónap fogházbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette és a próbaidő tartamára elrendelte pártfogó felügyeletét.
- A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2013. május 17. napján jogerős 3.B.VIII.31215/2013/7. számú ítéletével a 2010. április 15. napján elkövetett kábítószerrel visszaélés vétsége miatt 25 nap közérdekű munkára ítélte.
- A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2014. január 31. napján jogerős 4.B.II.30/2014/4. számú ítéletével a 2011. szeptember 25. napján elkövetett kábítószerrel visszaélés vétsége miatt 120 nap közérdekű munkára ítélte.
- A Budapest Környéki Törvényszék - a Fővárosi Ítéltábla 15.Fkf.166/2015/94. számú határozata által - 2016. október 18. napján jogerős 4.Fk.12/2015/94. számú ítéletével a 2013. január 1. napján elkövetett emberölés büntettének kísérlete miatt 8 év börtönbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az I.r. vádlott jelenleg ezt a büntetését tölti.

Az I.r. vádlottal szemben további két büntetőeljárás van folyamatban. A Budapesti VIII. Kerületi Ügyészség a 2014. július 3. napján kelt B.218/2012/27-I. számú vádirattal vádat emelt az I.r. vádlottal szemben a 2012. február 3. napján elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette miatt, továbbá a Budapesti Rendőr-főkapitányság a 2015. december 5. napján elkövetett életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt 3022/2015.bü. számon indult nyomozást 2017. augusztus 1. napján vádemelési javaslattal zárta le.

A II.r. vádlott korábbi büntetései:

- A Pesti Központi Kerületi Bíróság - a Fővárosi Bíróság 28.Fkf.6617/2009/6. számú határozata által - 2009. szeptember 30. napján jogerős 10.Fk.26402/2008/15. számú ítéletével a 2008. május 1. és 23. napján tártstettesként elkövetett rablás büntette és lopás bűncselekmények miatt 1 év fiatakorúak fogházbüntetésére ítélte.

- A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2010. szeptember 10. napján jogerős 30.B.X.34215/2010/13. számú ítéletével - a 14.Fk.31135/2006/13. számú határozatában alkalmazott próbára bocsátás megszüntetése mellett - a 2009. március 25. és 2009. július 16. napja között elkövetett lopás büntette és más lopás bűncselekmények miatt 1 év 4 hónap börtönbüntetésre ítélte, melynek végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette.
- A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2010. október 20. napján jogerős 10.Fk.24957/2009/10. számú ítéletével a 2008. május 11. napján társtettesként elkövetett súlyos testi sértés büntetnének kísérlete és lopás bűncselekmények miatt 1 év fiatakorúak fogházbüntetésre ítélte.
- A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2010. december 7. napján jogerős 10.Bkf.29260/2010/2. számú ítéletével a 10.Fk.26402/2008/15. és a 10.Fk.24957/2009/10. számú ítélettel kiszabott szabadságvesztés büntetéseket összebüntetésbe foglalta és az összébüntetés tartamát 1 év 3 hónap fiatakorúak fogházában állapította meg. A szabadságvesztés utolsó napja 2011. augusztus 21.
- A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2011. január 28. napján jogerős 20.B.X.34963/2010/16. számú ítéletével a 2009. október 27. napján társtettesként elkövetett 2 rendbeli lopás büntette miatt - mint különös visszaesőt - 7 hónap börtönbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés utolsó napja 2012. március 21.
- A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2012. május 17. napján jogerős 10.Fk.27014/2009/27. számú ítéletével a 2008. szeptember 12. napján társtettesként elkövetett 2 rendbeli garázdaság büntette és súlyos testi sértés büntette miatt 6 hónap fiatakorúak fogházbüntetésére ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette és a próbaidő tartamára elrendelte pártfogó felügyeletét.
- A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2012. október 8. napján jogerős 10.Fk.29612/2009/30. számú ítéletével a 2008. június 3. napján társtettesként elkövetett 2 rendbeli garázdaság büntette miatt 5 hónap fiatakorúak fogházbüntetésére ítélte, melynek végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette és a próbaidő tartamára elrendelte pártfogó felügyeletét.

A II.r. vádlottal szemben egy másik büntetőeljárás is folyamatban van, a Budapesti IX. Kerületi Ügyészség a 2016. július 12. napján kelt B.1192/2014/38. számú vádirattal a 2014. március 15. napján elkövetett 8 rendbeli lopás büntette miatt emelt vádat vele szemben.

III.r. vádlott esetében a nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet személyi részében foglaltakat akként módosítja, hogy nevezett vádlott nő, két kiskorú gyermek eltartásáról köteles gondoskodni, továbbá felesége havi nettó jövedelme 200.000.- forint.

Az elsőfokú bíróságnak a III.r. vádlott büntetlen előéletére vonatkozó megállapítása azzal a pontosítással helytálló, hogy a cselekmény elkövetésekor volt büntetlen előéletű, mivel azt követően a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2016. augusztus 9. napján jogerős 17.Bpk.31794/2016/3. számú végzésével a 2014. április 27. napján elkövetett közúti közlekedés biztonsága elleni büntett miatt 280.000.- forint pénzbüntetésre ítélte.

A III.r. vádlottal szemben ugyancsak folyamatban van két másik büntetőeljárás. A Budapesti Rendőr-főkapitányság a 2015. december 5. napján elkövetett garázdaság büntette miatt

3022/2015.bü. számon indult nyomozást 2017. december 11. napján vádemelési javaslattal befejezte, továbbá a Budapesti VII. Kerületi Rendőrkapitányság is eljárást folytat vele szemben a 2017. november 13. napján elkövetett rablás bűntette miatt 3385/2017.bü. számon. A III.r. vádlott jelenleg ez utóbbi eljárásban van előzetes letartóztatásban.

A történeti tényállásból az ítélet tábla mellőzi az elsőfokú ítélet 5. oldalának második bekezdésében zárójelben feltüntetett „feltehetően szablyával vagy konyhakéssel” mondatrészt, mivel a tényállás - megnevezéséből adódóan is - kizárólag a bizonyítási eljárás eredményeként megállapított tényeket tartalmazza, feltételezésekbe nem bocsátkozhat. A „több alkalommal a fején és a karjain megvágta” megállapítást az orvosszakértői nyilatkozatok alapján azzal egészíti ki, hogy a hivatkozott mozdulatokat az I.r. vádlott közepes erővel hajtotta végre.

Az elsőfokú ítélet 5. oldalának harmadik bekezdését a másodfokú bíróság a 2. számú igazságügyi orvosszakértőnek a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.B.20.487/2015/90-I. számú iratanyagának 93. sorszáma alatt található szakvéleménye alapján a bántalmazás következtében keletkezett sérülések tekintetében az alábbiak szerint pontosítja.

„I.r. vádlott bántalmazása következtében a sértett a jobboldali falitájékon (a fejtető jobboldalán) 15 centiméteres, lebenyezett, vágott jellegű fejbőr sérülést szenvedett, a bal alkar *részint kézháti felszínét, részint singi élet érintő* 12 centiméter hosszú, a *hosszú* ujjak fesztő izmainak kiterjedt sérülésével járó *mély vágott jellegű* sérülését, a bal kézhát 4 centiméteres *felületes vágott jellegű* sebt, a jobb alkar *részint tenyéri felszínét, részint singi élet érintő* 3 centiméteres *felületes vágott-szúrt jellegű* sebt, a jobb kézhát *singi élén, a fesztőizom inának* sérülésével járó szintén 3 centiméteres *vágott jellegű* sebt, valamint a jobb kéz IV-es V-ös ujjai közötti területnek *megfelelően elhelyezkedő, a mélyben a fesztő izom inának* sérüléssel járó *vágott jellegű* sebt szenvedte el. A sérülések büntetőjogi gyógytartama *mind külön-külön, mind pedig azokat együttesen értékelve is* meghaladta a 8 napot, a tényleges gyógyulás 6 hétre tehető. A sértett emellett még a térdkalácsok felett kis kiterjedésű, banális hámosorzosolós jellegű sérüléseket is elszenvedett, a dulakodás közben, a térdére történt ráesésnek a következtében.”

Az így kiegészített, illetve pontosított tényállás alapján az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott és mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezi.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést valamennyi vádlott bűnösségére, azonban cselekményük minősítése kizárólag az I.r. vádlott esetében felel meg a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek, viszont az elkövetői alakzatának tettesként való megjelölése az alábbiakban még részletesen kifejtendő okok miatt nem helytálló.

Az elsőfokú ítéletben rögzített tényállás alapján megállapítható, hogy a vádlottak szándéka egyértelműen testi sértés okozására irányult, mivel a III.r. vádlott kifejezetten ezért állt meg az általa vezetett gépkocsival, majd ezen céltól vezérelve kezdett futni a II.r. vádlottal együtt a sértett után, amely üldözésbe az I.r. vádlott is bekapcsolódott. A II.r. vádlott volt az, aki utolérte a sértettet, a lábát kirúgta, aminek következtében a sértett a földre esett, ahol őt II.r. vádlott több alkalommal megütötte és megrúgta. Cselekményének a kicsivel később az elkövetés helyszínére érkező III.r. vádlott vetett véget azzal, hogy társát lerántotta a sértettől, ezzel félreérthetetlen jelét adta annak, hogy az eredeti - testi sértés okozására irányuló - szándékával felhagyott, amely elhatárolódását alátámasztja az a tény is, hogy ezt követően sem bántalmazta a sértettet. II.r. és III.r. vádlott előzőekben hivatkozott cselekvősege után ért az elkövetés helyére az I.r. vádlott, aki a II.r. vádlott

magatartása által kiszolgáltatott helyzetbe került sértettet a törvényszék tényállásában leírtak szerint bántalmazta.

III.r. vádlottal ellentétben az I.r. vádlott a helyszínre érkezve azonnal elkezdte a sértett bántalmazását. Az I.r. vádlottnak már önmagában az elkövetés módjára (földön fekvő sértett intenzív bántalmazása), az ahhoz használt eszközre (nagyobb pengehosszúságú, éllel bíró kés), az erőbehatás nagyságára (közepes) és a megtámadott testtájékra (fej) tekintettel fel kellett ismernie, hogy a bántalmazással okozati összefüggésben fennállt az életveszélyes sérülés bekövetkezésének reális lehetősége, majd ezt követően azzal is tisztában kellett lennie - amint arra az elsőfokú bíróság is utalt ítélete 22. oldalának utolsó bekezdésében -, hogy az erősen vérző, előzőleg alkoholt fogyasztott, földön fekvő sértettnek az utcán hagyása szintén életveszélyes állapotot idézhet elő, amely az orvosszakértői nyilatkozatok szerint a vérvesztés, a kihűlés és az alkoholfogyasztás együttesének eredményeként ténylegesen be is következett.

Az elsőfokú bíróság ítélete 20-22. oldalán ugyan túlzott terjedelemben idézte szó szerint az igazságügyi orvosszakértők tárgyalási vallomásait, azokat szükségtelenül emelte át hosszadalmasan a tárgyalási jegyzőkönyvből az ítéletbe, azonban ettől függetlenül jogi indokolása során helyesen állapította meg I.r. vádlott terhére az életveszélyt okozó testi sértés büntetének befejezett alakzatát.

A Btk. 13. § (3) bekezdése szerint társtettesek azok, akik a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását, egymás tevékenységéről tudva, közösen valósítják meg.

Annak a kérdésnek az eldöntése érdekében, hogy a vádlottak társtettesként követték-e el a cselekményt, vizsgálni kell az elkövetők vonatkozásában a szubjektív oldalt, nevezetesen azt, hogy tudtak-e kölcsönösen egymás tevékenységéről. Mindez azért bír kiemelt jelentőséggel, mert amennyiben a szándékegység megállapítható, a társtettes a társa által tanúsított magatartásért is büntetőjogi felelősséggel tartozik, vagyis jelen esetben a súlyos, életveszélyes eredményért is felel.

A Kúria 2017. évi 284. számú eseti döntésében kifejtette, hogy az elkövető mindig maga választja meg magatartásának módját, ami értelemszerűen helyzeti előnyéből fakadó lehetőség. Ha nem korlátozza külvilág számára világosan és a másik elkövető számára kifejezetten saját magatartása hatókörét, akkor az egyidejű, azonos térben, egymás észrevehető, elérhető - ekként közvetlen - közelségében kifejtett elkövetői magatartások kölcsönösen szándékegységben vannak. Ilyen külvilágbeli fizikai feltételek mellett ugyanis - önmagában az érzékszervek természetes működése általi felfogóképességéből adódóan - nincs ésszerű alapja és ennél fogva indoka annak a következtetésnek, hogy az elkövető magatartásának tudattartalma nem fogja át a másik elkövető magatartását. Az elkövető a külvilágban felismerhető, elhatárolódására vonatkozó magatartás hiányában utóbb nem hivatkozhat eredményesen arra, hogy társai szándékát nem ismerte, és azzal nem azonosult.

Az irányadó tényállásból megállapítható, hogy II.r. volt az, akinek a támadó magatartása következtében a sértett a földre került, majd az ütései és rúgásai következtében előállt kiszolgáltatott helyzetét az I.r. vádlott akként használta ki, hogy a még mindig földön lévő sértettet egy éles tárggyal több alkalommal megvágta. Az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a II.r. vádlott cselekvőségét és büntetőjogi felelősségét önmagában, pusztán az általa megvalósított ütések és rúgások alapján vizsgálta meg. A törvényszék az I.r. és II.r. vádlott közötti szándékegység megállapíthatósága kérdésének kifejtésekor figyelmen kívül hagyta, hogy amikor II.r. vádlott a sértett után kezdett futni, az I.r. vádlott azt kiáltotta, hogy „Fogjátok meg, vágjátok szét, üssétek agyon!”, továbbá látta, hogy az ütései és rúgásai által kiszolgáltatott helyzetbe került sértettet az I.r.

vádlott többször megvágta, melynek során mind a vágó mozdulatok intenzitása, mind azok ereje tekintetében közömbös maradt, azaz elhatárolódásának a legkisebb jelét sem adta (BH 2016. 51.).

Mindezek alapján a szándékegység e két terhelt között egyértelmű, mivel az irányadó tényállás kellő pontossággal rögzíti az I.r. és II.r. vádlott cselekvőségének időbeli és térbeli egybeesését, továbbá a magatartásaik mögött rejlő teljes akarategység is felismerhető. II.r. vádlott esetében az úgynevezett minőségi túllépés megállapíthatósága fel sem merülhetett, még akkor sem, ha nem látta, hogy az I.r. vádlott a gépkocsiból milyen eszközt vett magához, mielőtt a sértett után futott, mivel társa fentebb már idézett és a törvényszék által megállapított tényállásba is beemelt „buzdító” szavait hallva tudatosult benne, hogy a sértett erőszakos felelősségre vonása akár súlyos következményekkel is járhat.

A II.r. vádlottnak a sértettet megállító és az ütésekkel, valamint rúgásokkal az ellenállását tompító, illetve leküzdő cselekvősége azzal az esettel vonható azonos megítélés alá, amikor az egyik elkövető azért fogja le a sértettet, hogy őt a társa bántalmazza. Közös bántalmazás esetén, amikor is az elkövető tisztában van társa cselekvőségével, és saját tevékenységét annak ismeretében, ahhoz képest alakítja, fejt ki, közömbös, hogy a súlyosabb minősítést megalapozó sérülést éppen melyik elkövető fizikai erő kifejtése idézte elő. A több évtizede következetes ítélkezési gyakorlat szerint minden ilyen esetben az okozott eredményért az elkövetők társtettesként felelnek, azaz nincs jelentősége annak, hogy a több elkövető közül a súlyos sérülést ténylegesen ki okozta, a bekövetkezett eredményre figyelemmel kell a büntetőjogi felelősségüket megállapítani (BH 1975. 452., BH 1996. 133., BH 2009. 71., BH 2007. 71. és BH 2017. 284.).

Az I.r. és II.r. vádlott szándéka tehát testi sértés okozására irányult, melynek során mindketten az életveszélyes állapot bekövetkezésébe belenyugodva cselekedtek.

Az eddig kifejtettekre figyelemmel a vádhatóság mind az eredeti vádiratban, mind annak módosításában helytállóan hivatkozott arra, hogy az I.r. és a II.r. vádlott a Btk. 13. § (3) bekezdése alapján társtettesként követte el a testi sértés büntettét, továbbá a Fővárosi Főügyészség Bf.4214/2015. számú vádmódosításában (48. sorszámu elsőfokú bírósági irat) helytállóan minősítette nevezett vádlottak cselekményét életveszélyt okozó testi sértés büntettének.

A Fővárosi Ítéltábla ezért megállapította, hogy az I.r. vádlott a terhére rótt testi sértés büntettét társtettesként követte el. Ugyancsak a fentebb leírtakra tekintettel a II.r. vádlott terhére megállapított garázdaság vétségét és segítségnyújtás elmulasztásának vétségét egységesen a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő társtettesként elkövetett életveszélyt okozó testi sértés büntettének minősítette.

A másodfokú bíróság az I.r. és II.r. vádlott esetében a minősítés körében szükségesnek tartja még rögzíteni, hogy a sérülést okozó szándékos bűncselekmény elkövetője segítségnyújtás elmulasztása miatt nem vonható felelősségre, mivel szándéka éppen a beállott következményre irányult, illetve - mint jelen esetben is - abba belenyugodott.

III.r. vádlott cselekményével kapcsolatban a másodfokú bíróság ismételtén a Kúria 2017. évi 284. számú eseti döntésében írtakat figyelembe véve rögzíti, hogy az elkövetőnek a kívülvilágban érzékelhetően tennie kell azért, hogy büntetőjogi felelősségét is korlátozni lehessen. Jelen esetben a III.r. vádlott a sértettet bántalmazó II.r. vádlottat lehúzta a földön fekvő sértettől, akit sem ekkor, sem később nem bántalmazott, annak ellenére, hogy a sértett kiszolgáltatott helyzetéből adódóan ezt akadály nélkül megtehetette volna, amely körülményből kizárólag az a következtetés vonható le, hogy

a III.r. vádlott szándéka a cselekménysorozatnak e szakaszában megváltozott, mert külső ráhatás nélkül, kizárólag belső elhatározásból elállt a sértett bántalmazása iránti eredeti céljától.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra arra vonatkozólag egyetértett a törvényszékkal, hogy a III.r. vádlott társtettesként nem vonható felelősségre az életveszélyt okozó testi sértés büntetében, vagyis e vádlott esetében a Fővárosi Főügyészség vádmódosításának minősítése nem helytálló.

A másodfokú bíróság abban már nem osztotta a törvényszék jogi álláspontját, hogy a III.r. vádlott büntetőjogi felelőssége megállapítható a garázdaság bűncselekmény elkövetésében, mivel az iratanyagból megállapítható, hogy a Budapesti VIII. Kerületi Ügyészség 2015. február 20. napján kelt B.VIII.6914/2014/14-I. számú vádirata III.r. vádlottat nem vádolta meg garázdaság bűncselekménnyel, kizárólag segítségnyújtás elmulasztásának vétségével, majd a Fővárosi Főügyészség 2017. március 31. napján kelt Bf.4214/2015. számú vádmódosításában sem rótt a III.r. vádlott terhére köznyugalom elleni bűncselekményt, kizárólag testi épség elleni bűncselekményt, azonban ezzel kapcsolatban a Fővárosi Ítéletábra azt is kiemeli, hogy a III.r. vádlott cselekményének egyidejűleg garázdaság büntetéként való minősítését a vádhatóság nem is tehette volna meg, mert III.r. vádlottat a társaival együtt végrehajtott életveszélyes sérülés okozásával vádolta és e cselekmény büntetési tétele meghaladja a garázdaság bűncselekmény büntetési tételét, amelynek megállapítására viszont csak akkor kerülhet sor, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg.

A vádiratban és a vádmódosításban írtak egyértelműen azt mutatják, hogy a vádhatóság a III.r. vádlott vonatkozásában a tőle elvárható segítségnyújtás elmaradását, majd később a sértett bántalmazásában való részvételét kívánta vád tárgyává tenni, azaz garázda magatartását nem, e körben nem is terjesztette ki a vádat, ezért az ítéletábra III.r. vádlott esetében a bűnszegdként elkövetett garázdaság vétségében a bűnösség megállapítását mellőzte, és az alábbiakban még kifejtendő indokokra tekintettel megállapította, hogy az eredeti vádirat helytállóan minősítette nevezett vádlottnak a vád tárgyává tett cselekményét a Btk. 166. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő segítségnyújtás elmulasztása vétségeként.

A segítségnyújtás elmulasztásának vétsége esetében a jogi tárgy a közvetlen veszélybe került vagy megsérült személy élete, testi épsége. A bűncselekmény tiszta mulasztásos cselekmény, az elkövetőtől elvárható segítség nem nyújtása, amit a passzív alany „speciális” állapota alapoz meg a társadalmi együttélési szabályokból fakadóan. A passzív alany, akinek irányában a mulasztás megvalósul, olyan személy, akinek élete, testi épsége vagy egészsége közvetlen veszélyben van, vagy már megsérült. A mulasztás akkor releváns, ha a konkrét elkövetési szituációban a cselekvésre, vagyis az elkövetőtől elvárható segítségnyújtásra megvolt a lehetőség is. A cselekményt csak szándékosan lehet elkövetni, az elkövető tudattartalmának ki kell terjednie a passzív alany speciális helyzetét megtestesítő reális tényekre, valamint annak felismerésére, hogy a segítségnyújtási kötelezettség és annak konkrét lehetősége is fennáll.

A törvényszék által helyesen megállapított tényállás értelmében a III.r. vádlott észlelte, hogy az I.r. vádlott több alkalommal is megvágta a sértettet, azaz tudatosult benne, hogy a sértett megsérült, így III.r. vádlott olyan helyzetbe került, amely számára a segítségnyújtás felajánlásának kötelezettségét eredményezte, ennek ellenére nem ajánlotta fel segítségét, illetve azt mástól sem kért, a helyszínről társaival együtt eltávozott, így mulasztása a terhére rótt bűncselekmény valamennyi törvényi tényállási elemét kimerítette.

Figyelemmel arra, hogy a másodfokú bíróság mind a II.r. vádlott, mind a III.r. vádlott büntetőjogi felelősségét egy-egy bűncselekményre korlátozta, ezért mindkét vádlott esetében mellőzte a büntetés halmazati jellegére utalást.

A joghátrány megválasztása körében az elsőfokú bíróság szinte hiánytalanul és a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva vette számba a vádlottak terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket, azonban az ügyészség helytállóan mutatott rá arra, hogy valamennyi vádlott esetében további súlyosító körülmény az ittas állapotban történt elkövetés (56. BK vélemény II/7. pont).

Az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket súlyuknak megfelelően értékelte, amikor úgy ítélte meg, hogy a többszörösen büntetett előéletű I.r. és II.r. vádlottal szemben hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása indokolt. Az általa meghatározott szabadságvesztés tartama - az ügyész érvelésével ellentétben - arányban áll az I.r. és II.r. vádlott személyében és cselekményében megnyilvánuló társadalomra veszélyességgel. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az I.r. és II.r. vádlottal szemben szükséges, de egyben elégséges 5 év, illetve 3 év szabadságvesztés kiszabása, ezért a büntetéseknek a védelem által indítványozott mérséklésére, illetve a vádhatóság által kért emelésére sem látott lehetőséget.

A II.r. vádlott többszörös visszaesői minősége, a szabadságvesztésnek az I.r. vádlott vonatkozásában börtön, a II.r. vádlott tekintetében fegyház fokozata, az I.r. vádlottra vonatkozólag a felételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása, míg a II.r. vádlott esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárása, továbbá az előzetes fogvatartásban töltött időnek mindkét vádlott vonatkozásában a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe való beszámítása is törvényes, az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette ítéletében, hogy ezen rendelkezések mely törvényi előírásokon alapulnak, azt a másodfokú bíróság kizárólag annyiban pontosítja, hogy a II.r. vádlott esetében a fegyház fokozat törvényhelye a Btk. 37. § (3) bekezdés b)/ba) pontja.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának 6, illetve 4 évben történt meghatározásával a másodfokú bíróság ugyancsak egyetértett, azonban annak törvényhelyét akként pontosítja, hogy a mellékbüntetésre ítélet a Btk. 61. § (1) bekezdésén, míg tartamának meghatározása a Btk. 62. § (1) bekezdésén alapul.

Az ítéletábra úgy ítélte meg, hogy az elsőfokú bíróság a III.r. vádlott esetében a büntetés nemét megfelelően választotta meg, továbbá akkor is helyesen járt el, amikor a szabadságvesztés tartamát próbaidőre felfüggesztette. Tekintettel azonban a belső arányosságra, a III.r. vádlott elkövetéskori büntetlen előéletére és a terhére megállapított bűncselekmény alacsony büntetési tételkeretére, mind a szabadságvesztés, mind a próbaidő tartamát eltúlzottnak találta, ezért a szabadságvesztés tartamát 6 hónapra, a próbaidő tartamát 1 évre mérsékelte. Az elsőfokú bíróság a szabadságvesztés büntetés fegyház fokozatát és annak törvényhelyét is helytállóan rögzítette ítéletében.

A másodfokú bíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.B.20.487/2015. számú iratanyagának 76. és 77. sorszáma alatt található szabadítási értesítők alapján észlelte, hogy mind az I.r. vádlott, mind a II.r. vádlott előzetes letartóztatásának befejező napja 2015. szeptember 30., ezért a kényszerintézkedés befejező napjaként mindkét vádlott esetében a hivatkozott dátumot tüntette fel. A helyesbítésből adódóan az I.r. és II.r. vádlott esetében azt is megállapította, hogy a lakhelyelhagyási tilalom kezdő napja 2015. október 1.

Végezetül a Budapesti VIII. Kerületi Ügyészség előzetes letartóztatás megszüntetéséről rendelkező B.VIII.6914/2014/9-I. számú határozatának kelte alapján (nyom. ir. 231. oldal) III.r. vádlott előzetes letartóztatásának befejező napjaként 2014. november 28. napját jelölte meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek voltak.

A fent kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A másodfokú eljárás során a II.r. vádlott kirendelt védőjének jelenléti díjával felmerült bűnügyi költség megállapításáról és viseléséről a Be. 381. § (1) bekezdése értelmében a Be. 338. § (1) és (3) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2018. év január hó 18. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Patassy Bence s.k.
előadó bíró

Dr. Mató Ágnes s.k.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 25.B.931/2016/56. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.182/2017/16. számú ítéletében írt változtatásokkal valamennyi vádlott vonatkozásában 2018. év január hó 18. napján jogerős és III.r. vádlott szabadságvesztés büntetésének kivételével végrehajtható.

Budapest, 2018. év január hó 18. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő